

latatagu tua soojuses (umbes 16° Zellfufe järele) nii palju wees ära, kui palju willu sinna sisse mahub. Willad lastagu selles wees ja soojuses 1 funni 2 päewa liguneda. Selle pejemise wiisi juures ei praugi mitte karta, et will rifutud saaks. Lõpete pestagu willad külma weega hästi puhata.

Sellwiisil willa puhastatut wõib nüüd ka kobe wärwida, kui seda soowitakse. Wärvimist wõib üfki järgmisel wiisil ette wõtta.

Wass karta ehl ka waabatud poti sisse walatagu wett ja pandagu sinna nii palju weewlihaput juure, et weel hapu magu juures on, seie pandagu wähem wärwi sekka, kui lõnga karwaks juust tarwis on ja lastagu ta (ümber segades) hästi ära sulada. Nüüd pandagu willad sinna sisse ja segatagu neid ümber ning aetagu pada aegamööda teema. Siis wõdetagu willad wälja, pandagu nad sõela sisse nõrendama. Natuke willu kuitwatatagu aga ära, et näha saada, kas neil soowitud karw on. On karw liiga walfjas, siis sulatatagu weel natuke wärwi juure ja teedetagu neid uuesti. On itka mõnda aega tarwis, enne kui wärw willadest hästi läbi on läinud. Kui 100 naela willade peale 5 naela (s. o. 5%) wärwi pannakse, siis lähawad willad juba õige tumedaks, enamist on 1% ehl ka 1/2% tüllalt. Wärvitud willa tuleb nüüd hästi külma wee sees peseda ning seega on töö lõpetatud. Sell wiisil wõib, ilma et wärw pesedes ära lähab, järgmistele wärwidega willu wärwida:

- Rastakollane (Ravhtalgelb) . . wärwib kollaseks,
- Hapuroheline (Säure-Grün) . . mitmet wiisi rohelisteks,
- Hapu-sulfiin (Säure-Fuchsin) . . " wiolett punaseks,
- Kalewipunane (Tuchrot) . . . . . " weripunaseks,
- Indulin . . . . . " sinimustaks,
- Nigroin . . . . . " hallmustaks,
- Lionifinine (Lyoner-Blau) . . . . . " ilusaks siniseks.

Tahetasse teist karwa saada, siis segatagu neid wärwist ja seega wõib hulk mitme karwalist wärwist saada

Need aniliin-wärwid on toguni lihtjad pruufida, kuna teiste tarwis iseäralist nõuust tarwis on. Willad saawad weetil ehl lodus kraasitud ja kas wabritus ehl lodus tebratud. Muidugi on wabrit siin parem kui täsi. Pilemalt siin masina töösti rääkida, ei arwa meile tarwis olema.

6. Karjafaswatajale.

Mitu emalooma ühe isalooma kohta arwatasse:
 Märasid 35—40. Weiseid 40—50. Lambaid 35—40.
 Kitsa 60—80. Sigu 25—30. Kanu 15—20. Parta 10—12.
 Ansiid 5—8. Tuisid 1. Kalkuniid 8 emalooma 1 isa kohta.

Paaritamiseks tarwitawad:

Hobune, lehm ja lammas 22—36 tundi; siga 30—40 tundi. Kui sigitamise kohta ei läinud, siis otsib hobune 8—10 päewa pärast uueste, lehm 21—28 päewa pärast, lammas 14—21 päewa pärast, siga 21—28 päewa pärast. Poegimise järele otsib hobune uut paaritamist 14 p. p., lehm 28 p. p., lammas 185 p. p., siga 35—42 päewa pärast.

Sugutamise wõim kestab:

Täkul 5—20 aastani, Märal 4—10 aastani; pullil 2—7 aastani; lehmil 18 kuust kunni 10 aastani; luldil 1 aastast kunni 4 aastani; emisel 9 kuust kunni 8 aastani; oinal 2 aast. kunni 6 aast.; lambal 2 aast. kunni 8 aast.

Kandmise aeg.

Keskmise kandmise aeg on: hobustel 340 päewa, weistel 285 p., lammastel ja kitsedel 154 p., sigadel 120 p., loertel 63 p., tassidel 56 päewa.

Warem ja hiljem kandmise aeg: hobustel kõige lähem 330 p. kõige pikem 419 p.; weistel kõige lähem 240 p. kõige pikem 321 p.; lammastel ja kitsedel kõige lähem 146 p. l. pik. 158 p.; sigadel l. läh. 109 p. l. pi. 133 p. Kui kaua loomi üleskaswatamise juures imetada tuleb:

Põrsaid 7 nädalat; kitsa 8 n.; wasskaid 9 n.; wassa 15 n.; tallest 17 nädalat.